

Dosarul nr. 2ra-18/23
2-20021237-01-2ra-05012023

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) N. Mămăligă
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău

Î N C H E I E R E

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către administratorul insolvabilității Societății cu Răspundere Limitată "Glorinal" (în procedura de restructurare), Popa Ion,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Platon Valentina împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Glorinal" (în procedura de restructurare) cu privire la recunoașterea valabilității contractului de investiție în construcție și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2022,

c o n s t a ț ă :

La 13 februarie 2020, Platon Valentina a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL "Glorinal" (în procedura de restructurare) cu privire la recunoașterea valabilității contractului de investiție în construcție și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Platon Valentina a menționat că la 02 noiembrie 2010, a încheiat cu SRL "Glorinal" contractul privind investițiile în construcții.

Conform pct. 2.1 din contract, SRL "Glorinal" în calitate de executor s-a obligat să construiască și să transmită în proprietate locul de parcare auto situat în XXXXX, la prețul de 9 900 euro care urma a fi achitată în două etape: I etapă – la 02 noiembrie 2010 în sumă de 1 435 de euro și II etapă – la 10 noiembrie 2010 în sumă de 8 465 de euro.

Reclamanta a invocat că a executat în termen și pe deplin obligația de achitare asumată prin contractul de investiții în construcții, însă SRL "Glorinal" nu a transmis locul de parcare în termenul stabilit de contract – a doua jumătate a anului 2011.

De asemenea, a specificat că la 18 mai 2017, a încheiat cu SRL "Glorinal" Acordul adițional nr. 1 la contractul privind investițiile în construcții, prin care

termenul de transmitere a locului de parcare auto a fost prelungit până la data de 31 decembrie 2018, însă, SRL "Glorinal" nu a transmis locul de parcare auto.

Reclamanta Platon Valentina a solicitat recunoașterea valabilității contractului nr. 168-P/V din 02 noiembrie 2010 privind investiția în construcția locului de parcare auto nr. 220 situat în XXXXX, încheiat cu SRL "Glorinal", cu înregistrarea acestuia în Registrul bunurilor imobile și încasarea sumei de 100 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediu Centru din 30 octombrie 2020, s-a respins cererea SRL "Glorinal" privind suspendarea procesului (f. d. 57-57).

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediu Centru din 13 mai 2021, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Platon Valentina.

S-a recunoscut valabilitatea contractului nr. 168-P/V din 02 noiembrie 2010 privind investiția în construcția locului de parcare auto nr. 220, situat în XXXXX, încheiat între SRL "Glorinal" și Platon Valentina.

S-a încasat de la SRL "Glorinal" în beneficiul Valentinei Platon suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la 02 noiembrie 2010, între SRL „Glorinal”, în calitate de executor și Platon Valentina, în calitate de beneficiar, a fost încheiat contractul nr. 168-P/V privind investirea în construcția bunului imobil, potrivit căruia SRL „Glorinal” s-a obligat să construiască din contul investițiilor beneficiarului și să predea în proprietate bunul imobil – locul de parcare auto nr. 220, situat în XXXXX, la prețul de 9 900 euro.

De asemenea, instanța de fond a constatat că potrivit chitanțelor eliberate de SRL „Glorinal”, la 02 noiembrie 2010 Platon Valentina a achitat suma de 23 619 lei, echivalentul a 1 435 de euro, conform cursului valutar stabilit de BNM la data respectivă, iar la 08 noiembrie 2010, a achitat suma de 139 313 lei, echivalentul a 8 465 de euro, la ziua respectivă.

Totodată, instanța a stabilit că prin Acordul suplimentar nr.1 la contractul privind investirea în construcția unui bun imobil din 02 noiembrie 2010, SRL „Glorinal” s-a obligat să transmită în proprietate și folosiță beneficiarului Platon Valentina locul de parcare până la 31 decembrie 2018.

La speță, instanța de fond a conchis ținând cont de faptul că costul locului de parcare a fost achitat integral și deci beneficiarul și-a onorat întocmai obligațiunile ce rezultă din contractul cu privire la investirea capitalului în construcția imobilului, încheiat la 02 noiembrie 2010, iar executorul, s-a eschivat fără justificare de la respectarea procedurii de autentificarea notarială a acestuia, cu transmiterea ulterioară a bunului imobil construit din capitalul investitorului în proprietatea lui privată, instanța a ajuns la concluzia de a recunoaște valabilitatea contractului privind investirea capitalului în construcția unui bun imobil și anume a locului de parcare auto nr. 220 situat în XXXXX, încheiat între SRL "Glorinal" și Platon Valentina.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2021, s-a respins apelul depus de administratorul insolvenței SRL "Glorinal", Popa Ion și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediu Centru din 13 mai 2021 și încheierea Judecătorei Chișinău, sediu Centru din 30 octombrie 2020 (f. d. 109-119).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 iulie 2022, s-a admis recursul declarat de administratorul insolvenței SRL "Glorinal", Popa Ion, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2021 și s-a restituit cauza la rejudecare în instanța de apel (f. d. 148-155).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2022, s-a respins cererea de apel depusă de administratorul insolvenței SRL "Glorinal", Popa Ion și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediu Centru din 13 mai 2021 și încheierea Judecătoriei Chișinău, sediu Centru din 30 octombrie 2020.

La 13 decembrie 2022, administratorul insolvenței SRL "Glorinal", Popa Ion a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

Recurentul, în motivarea recursului a invocat că atât prima instanță, cât și instanța de apel, au aplicat prevederile Codului civil (în vigoare de la 01 martie).

La fel, a menționat că la examinarea cauzei, instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că reclamanta a solicitat recunoașterea valabilității contractului și înregistrarea contractului în Registrul bunurilor imobile, or, nu a contestat contractul și nu a solicitat obligarea celeilalte părți de a executa contractul.

Deci, obiectul material litigios se rezumă exclusiv la declararea valabilității și notarea contractului în Registrul bunurilor imobile.

Deci, a relevat că speței sunt aplicabile prevederile Codului civil în redacția din 1 martie 2019, deoarece pretenția cu privire la declararea valabilității contractului nu este întemeiată pe clauzele contractuale, dar exclusiv pe prevederile legale: (art.213 din Codul civil și art. 406 din Legea cadastrului bunurilor imobile).

Astfel, pretinsul drept exercitat de Valentina Platon nu este de natură contractuală, dar legală.

La determinarea legii materiale aplicabile, instanțele judecătorești ierarhic inferioare nu au luat în considerație faptul că reclamanta nu a contestat contractul (încheiat până la 1 martie 2019), nu a solicitat executarea silită a contractului, a depus cererea de chemare în judecată după data de 1 martie 2019, precum și faptul că nu a exercitat un drept contractual (dobândit până la 1 martie 2019), dar a exercitat un drept conferit de legislația în vigoare la data adresării în instanța de judecată (după 1 martie 2019).

Respectiv, instanțele nu urmau să aplice Codul civil în redacția până la 1 martie 2019, or, la data adresării în instanța de judecată, soluția legală prevăzută de art. 213 din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019) deja nu era disponibilă începând cu această dată.

Prin urmare, o astfel de încălcare constituie temei de casare a hotărârilor judecătorești.

La 05 ianuarie 2023, instanța de recurs a expediat în adresa intimetei copia recursului, fiind recepționat de către Platon Valentina la data de 12 ianuarie 2023, conform avizului de recepție (f. d. 198).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 22 septembrie 2022, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 13 decembrie 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva

Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de administratorul insolvenței SRL "Glorinal", Popa Ion, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de administratorul insolvenței Societății cu Răspundere Limitată "Glorinal", Popa Ion.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu